PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.0003.84.2026

Pan
Łukasz Gibała
Radny Miasta Krakowa

Odpowiadając na Pana interpelację w sprawie działań informacyjnych skierowanych do mieszkańców w zakresie ochrony danych osobowych, w tym numeru PESEL., przekazaną przez Panią Iwonę Chamielec, Wiceprzewodniczącą Rady Miasta Krakowa 5 lutego 2026 r., uprzejmie informuję.

Ad 1.

Podstawowym założeniem kampanii było skierowanie jej do seniorów jako głównych odbiorców działań. Seniorzy, z uwagi na poziom kompetencji cyfrowych i specyficzne potrzeby pozostają grupą najbardziej narażoną na różnego rodzaju nadużycia i przestępstwa związane z nieuprawnionym wykorzystaniem danych osobowych, w tym numeru PESEL. Główne przesłanki merytoryczne, które skłoniły Gminę do przeprowadzenia działań skierowanych do seniorów oraz rozpoczęcie kampanii 22 stycznia 2026 r. to:

1. Kampania skierowana została do seniorów, a na jej początek wybrany został Dzień Babci i Dzień Dziadka. Inauguracja kampanii, w tym okresie miała na celu zwrócenie uwagi również ogółu mieszkańców, aby okazywali troskę swoim bliskim seniorom poprzez działania edukacyjne w obszarze ochrony danych osobowych, w tym numeru PESEL. Seniorzy jako grupa demograficzna częściej stają się celem oszustw i wyłudzeń danych osobowych w tym, metodami tzw. „na wnuczka", „na policjanta", „na pracownika instytucji publicznych". Pomimo szerokich akcji informacyjnych prowadzonych na szczeblu centralnym, wojewódzkim i przez różne instytucje wciąż odnotowywane są liczne przypadki oszustw, których ofiarami są krakowscy seniorzy,

2. Dzień Ochrony Danych Osobowych – Komitet Ministrów Rady Europy ustanowił 28 stycznia Dniem Ochrony Danych Osobowych, na pamiątkę sporządzenia Konwencji nr 108 RE o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych podpisanej w Strasburgu 28 stycznia 1981 r. Konwencja ta jest najstarszym aktem prawnym o zasięgu międzynarodowym, który reguluje zagadnienia związane z ochroną danych osobowych. Z tej okazji w Polsce jak i w Europie na przełomie stycznia i lutego prowadzonych jest wiele akcji informacyjnych i wydarzeń, których celem jest podnoszenie wiedzy obywateli na temat ochrony danych osobowych. Wiele z nich, tak jak kampania „Seniorko, seniorze chroń swoje dane!" skierowana jest do seniorów.

3. Rozwój cyfryzacji usług publicznych i komercyjnych – każdego roku zwiększa się liczba usług, dostępnych dla obywateli cyfrowo, z których co raz chętniej korzystają również seniorzy. Prowadzi to do konieczności edukacji nie tylko w zakresie zalet takich usług i łatwego dostępu do nich, ale również budowania świadomości ryzyka, które wiążę się z rozwojem tej strefy, w tym nowych sposobów wykorzystywanych przez oszustów.

Warto zaznaczyć, że w 2025 r. prowadzonych było około 130 postępowań związanych z oszustwami „na legendę" (tj. podszywając się pod np. bliskiego, policjanta, pracownika banku) oraz z wykorzystaniem narzędzi teleinformatycznych. Na tę liczbę składają się postępowania gdzie wystąpił skutek i doszło do przekazania czy przelewu pieniędzy. Podana liczba nie zawiera usiłowań tego typu oszustw – w poprzednim roku wystąpiło ich około 212.

Ad 2.

Prace przygotowawcze do kampanii rozpoczęły się w połowie grudnia 2025 r. Przystąpiono wówczas do opracowania założeń i zakresu merytorycznego kampanii oraz przygotowano plan medialny uwzględniający sposoby komunikacji kampanii do mieszkańców. Kampania prowadzona jest we współpracy Wydziału Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia oraz Wydziału Komunikacji Społecznej.

Ad 3.

W ciągu ostatnich 5 lat przeprowadzone zostały następujące kampanie informacyjne oraz akcje informacyjne dotyczące ochrony danych osobowych, w tym numeru PESEL:

1) Wydanie dwutygodnika „Kraków.pl", 19 listopada 2025 r., którego tematem było bezpieczeństwo. Jednym z materiałów przygotowanych w ramach tego wydania był obszerny artykuł dotyczący metod stosowanych przez oszustów wykorzystujących zaufanie i emocje osób starszych.
2) Kampania informacyjno-edukacyjna „Nie daj się oszukać" – prowadzona od 21 lipca 2025 r. do 19 sierpnia 2025 r. Kampania prowadzona była bezkosztowo za pośrednictwem nośników informacyjnych Gminy Miejskiej Kraków, tj. strony internetowej, profili Miasta w mediach społecznościowych, nośnikach outdoorowych i inhousowych. Przygotowane zostało również wideo dotyczące pojawiających się przypadków wyłudzania danych. Kampania skierowana była do ogółu mieszkańców, zwracano jednak uwagę, że grupą szczególnie narażoną są seniorzy. W kampanii zachęcano by zastrzec PESEL, aby zapobiec wykorzystaniu go przez oszustów.

Miasto na bieżąco publikuje również w serwisie www.krakow.pl informacje otrzymywane od jednostek merytorycznych. Materiały te pochodzą m.in. od Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Komendy Miejskiej Policji w Krakowie, Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Krakowie, Centrum Obywatelskiego przy ul. Reymonta 20, Krakowskiego Forum Organizacji Społecznych KraFOS, Rad Dzielnic, a także z oficjalnych stron rządowych.
Ponadto informacje o prowadzonych akcjach edukacyjnych, bezpłatnych spotkaniach, webinarach i szkoleniach – realizowanych m.in. w ramach programu poprawy bezpieczeństwa dla Miasta Krakowa „Bezpieczny Kraków" (edycje na lata 2022–2024 oraz 2025–2028) – są regularnie przesyłane w formie newsletterów do mieszkańców i przedstawicieli mediów. Wybrane materiały są dodatkowo zamieszczane w mediach społecznościowych oraz dwutygodniku KRAKÓW.PL.

Od 2020 r. do chwili obecnej w serwisie www.krakow.pl opublikowano następujące materiały:

1. https://krakow.pl/aktualnosci/306726%2C29%2Ckomunikat%2Cnie_daj_sie_oszukac__ostrzezenie_dla_seniorow_i_nie_tylko.html,
2. https://krakow.pl/aktualnosci/298623%2C29%2Ckomunikat%2Czastrzez_pesel_i_chron_swoje_dane.html,
3. https://krakow.pl/aktualnosci/298270%2C34%2Ckomunikat%2Cwez_udzial_w_bezplatnym_webinarze_z_cyklu__cybersztuczki%E2%80%9D.html,
4. https://krakow.pl/aktualnosci/306975%2C32%2Ckomunikat%2Cuwazaj_na_manipulacje_w_krakowskich_kantorach.html,
5. https://krakow.pl/dzielnica_iv_pradnik_bialy/301527%2C2317%2Ckomunikat%2Ccyberbezpieczenstwo_dla_seniorow__wez_udzial_w_warsztatach.html,
6. https://krakow.pl/aktualnosci/297043%2C29%2Ckomunikat%2Cuwazaj_na_oszustow_.html,
7. https://krakow.pl/aktualnosci/295970%2C34%2Ckomunikat%2Cjak_nie_dac_sie_nabrac_cyberprzestepcom__rusza_cykl_bezplatnych_webinarow.html,
8. https://krakow.pl/dzielnica_xii_biezanow-prokocim/294708%2C2326%2Ckomunikat%2Cbezpieczny_senior__spotkanie_z_policja_juz_dzis_.html,
9. https://krakow.pl/aktualnosci/293973%2C29%2Ckomunikat%2Cxii_miedzynarodowe_senioralia_w_krakowie.html,
10. https://krakow.pl/dzielnica_xiii_podgorze/291970%2C2327%2Ckomunikat%2Cbezpieczny_senior__spotkanie_w_dps_przy_ul__lanowej.html,
11. https://krakow.pl/aktualnosci/291100%2C29%2Ckomunikat%2Cbezpieczenstwo_seniorow__warsztaty_edukacyjno-profilaktyczne.html,
12. https://krakow.pl/aktualnosci/289917%2C29%2Ckomunikat%2C_bezpieczenstwo_seniorow_i_osob_z_niepelnosprawnoscia%E2%80%9D__spotkanie_w_centrum_obywatelskim.html,
13. https://krakow.pl/dzielnica_xi_podgorze_duchackie/288028%2C2325%2Ckomunikat%2Cspotkanie_w_sprawie_bezpieczenstwa.html,
14. https://krakow.pl/aktualnosci/287501%2C29%2Ckomunikat%2Czastrzez_pesel_i_chron_swoje_dane.html,
15. https://krakow.pl/aktualnosci/287501%2C29%2Ckomunikat%2Czastrzez_pesel_i_chron_swoje_dane.html,
16. https://krakow.pl/aktualnosci/286921%2C32%2Ckomunikat%2Cchron_dane_osobowe_i_poznaj_swoje_prawa_.html,
17. https://krakow.pl/aktualnosci/286601%2C34%2Ckomunikat%2Cwez_udzial_w_szkoleniu_z_podstaw_cyberbezpieczenstwa.html,
18. https://krakow.pl/aktualnosci/285705%2C29%2Ckomunikat%2Cxi_miedzynarodowe_senioralia_w_krakowie.html,
19. https://krakow.pl/aktualnosci/285146%2C29%2Ckomunikat%2Czastrzez_pesel_i_chron_swoje_dane.html,
20. https://krakow.pl/aktualnosci/284315%2C1878%2Ckomunikat%2Cwakacyjne_oszustwa__na_co_uwazac__aby_nie_stracic_pieniedzy_.html,
21. https://krakow.pl/dzielnica_vi_bronowice/284113%2C2320%2Ckomunikat%2Cbezpieczenstwo_seniora__zaproszenie_na_zajecia.html,
22. https://krakow.pl/aktualnosci/283587%2C29%2Ckomunikat%2Czastrzez_pesel_i_chron_swoje_dane_w_mobywatelu_2_0.html,
23. https://krakow.pl/aktualnosci/282683%2C29%2Ckomunikat%2Czapraszamy_na_szkolen

ie_z_cyberbezpieczenstwa_.html,
24. https://krakow.pl/aktualnosci/282043%2C34%2Ckomunikat%2Cszkolenia_z_zakresu_podstaw_cyberbezpieczenstwa.html,
25. https://krakow.pl/aktualnosci/276797%2C34%2Ckomunikat%2Cporozmawiajmy_o_bezpieczenstwie_w_krakowie.html,
26. https://krakow.pl/aktualnosci/276581%2C202%2Ckomunikat%2Cpomoc_osobom_pokrzywdzonym_przestepstwem.html,
27. https://krakow.pl/aktualnosci/273615%2C26%2Ckomunikat%2Cjuz_dzis_x_miedzynarodowe_senioralia_w_krakowie.html,
28. https://krakow.pl/aktualnosci/267892%2C26%2Ckomunikat%2Cnie_badz_bierny__aby_ochronic_swoje_dane_osobowe_i_swoj_portfel_.html,
29. https://krakow.pl/aktualnosci/267459%2C29%2Ckomunikat%2Cutraciles_dokumenty__zastrzez_je_w_banku_.html,
30. https://krakow.pl/aktualnosci/252461%2C29%2Ckomunikat%2Cmiedzynarodowe_senioralia_w_krakowie.html,
31. https://krakow.pl/aktualnosci/250202%2C29%2Ckomunikat%2Cstop__seniorze__tak_dzialaja_oszusci_.html,
32. https://krakow.pl/aktualnosci/244518%2C26%2Ckomunikat%2Cdzien_otwarty_notariatu_w_sieci.html,
33. https://krakow.pl/aktualnosci/243634%2C26%2Ckomunikat%2Cpomoc_dla_seniorow_wznowiona___uwazajmy_na_oszustow_.html.

Ad 4.

W ramach działań bezpłatnych realizowanych przez Wydział Komunikacji Społecznej na nośnikach własnych Gminy przewidziano następujące działania:

1) materiał informacyjny na stronie www.krakow.pl oraz bannery informacyjne, na stronie głównej i podstronach,
2) powiadomienia push w aplikacjach: mKraków, Kraków.pl oraz Karta Krakowska,
3) emisja grafiki informacyjnej na ekranach zlokalizowanych w budynkach UMK, w których prowadzona jest obsługa klienta (17 ekranów),
4) emisja infografiki na ekranach multimedialnych zlokalizowanych na przystankach autobusowych (57 lokalizacji),
5) spoty informacyjne w pojazdach komunikacji miejskiej,

Planowana jest realizacja kolejnych działań m.in.:

1) materiał informacyjny w 1. numerze nowego Magazynu „Kraków.pl”,
2) materiał wideo z udziałem przedstawicieli Gminy i środowiska seniorów,
3) wykorzystanie CTL miejskich w ilości 50 szt.,
4) dystrybucja plakatów w Centrach Aktywności Seniorów i filiach Biblioteki Kraków,
5) informacja w formie plakatów na słupach reklamowych,
6) informacje na portalach internetowych,
7) spoty reklamowe w radiach.

Ponadto Wydział Komunikacji Społecznej udostępnił pod ekspozycję infografik 50 szt. nośników typu citylight zlokalizowanych na przystankach komunikacji miejskiej. Przewidziany termin ekspozycji infografik to 16 lutego 2026-1 marca2026 r.

Dodatkowo udostępniono pod ekspozycję billboard miejski znajdujący się przy ul. ks. Tischnera, który zarezerwowany jest z przeznaczeniem na kampanię „Seniorko, seniorze chroń swoje dane!” do 1 marca 2026 r. Wydział Komunikacji Społecznej udostępnił ww. nośniki bezpłatnie, należy pokryć koszt druku, montażu i demontażu reklam.

Ad 5.

Na dzień sporządzania odpowiedzi Gmina nie poniosła żadnych kosztów z tytułu działań informacyjnych skierowanych do mieszkańców w zakresie ochrony danych osobowych, w szczególności dotyczących numeru PESEL.

Ad 6.

W ramach działań informacyjnych skierowanych do najstarszych mieszkańców Krakowa w planie finansowym Wydziału Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia na rok 2026 została zaplanowana kwota w wysokości 100 000 zł.

z up. PREZYDENTA MIASTA
Maria Klaman
Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Klaman Maria

Elektronicznie podpisany przez Klaman Maria
Data: 2026.02.19 17:24:30 +01'00'

Otrzymują:
1. Adresat
2. Wydział Polityki Społecznej, Równości i Zdrowia
3. Wydział Komunikacji Społecznej
4. Biuletyn Informacji Publicznej
5. Aa